

Gittai István

Haiku

Por ül a lakkcipőn.
Nincsen mehetnékje.
Függöny se legyen.

Valameddig

Ó, az a sok ezer haszontalan óra,
temérdek időpazarolás,
az a fecsérő játék lebegtetne még,
verébcsviten, valameddig.

Egy másik nemzedék

Kíváncsivá tesz a hajnal,
és elbódít a hársillat.
Keltében enyém is a nap.

Elakad hangom, tutajom
attól, amit látva látok
az ablak üvege mögött.

Nekiük, miként nekem is
jobb, ha behunyam szememet,
s visszakoandom a teraszról.

Karambol után

Fekszem a roncsok alatt.
Ahogy sejtet e mondat,
lúktet ütőerem is.
Lassan alvad a vérem.
Hamis illúzióim,
mint a szirénahangok,
sorra elmaradoznak.
Hát ilyen egyszerű ez.

Minapi epizód

Önkéntelenül repesett,
táncot lejtett, rögtönzött,
majd két pici tenyerével
szemérmesen eltakarta
az arcát, mint aki szégyell
előttem nagyon valamit.

Azóta égen és földön
keresem hajlama nyomát,
mely mértéktartásra inthet
egy elfogult nagyapót is.

Érzelmes memória

Kemencében sült a kalács.
Kellemes illata zengett.
Gyerkcő csak nyelte a nyálát.
Most hálás emlékezete.

Születésnapom ürügén

Hatvanöt éve születtem.
Regélik, hogy akkor Apám
tízliteres demizsonnal
kiállott a kapu elé,
s ott boldog-boldogtalannak
kínálgatta pálinkáját
világra jöttöm ürügén.
Ennyit a férfi örömről.

Anyámnak az első voltam.
Ama ó esztendei perc,
óra, utolsó vígnap úgy, akként
rögzült emlékezetébe,
mint a bába koronája.
Később, hasadt tudatával
becézett, folyton hazavárt.
Ennyit a szeretetéről.

Bal lábbal kelvén

Elhatalmasodik,
mély árokba taszít
a pirkadati köd.
Mivel szemtanú nincs,
következmény nélkül
cserben hagy, elinal
az ebadta pára.

Kezem, lábam zsibbadt,
bőröm érzéketlen.
Halvány fogalmam sincs,
hogy mi tart életben.
Vélhetően hosszú,
macerás heteknek
nézek itt elébe.

Arctalan hatalom

Fagyöngy, bürök, parlagfű,
búzamoly, krumplibogár,
kullancs és hörcsög-horda
dézsmálja, lopja, szívja
életerönket, a napfényt.

Lassan, de biztosan nől,
vastagszik a suhángunk,
beérik üthetnékünk,
és szétloccsan a tályog,
melynél nincsen e földön
dögszagúbb, förtelmesebb.

Önhibás baleset

Az, ami várható,
be is következik.
A könyökkel levért
üveg összetörik
s átszűrődik zaja
a hófehér falon,
amelyen néhány friss
bíborcsepp gyöngyözik.

Helyszínelők jönnek
kénsárga szalaggal,
s lezárják a kaput.
Kíváncsi, kotnyeles,
valahány kint reked.
Igen magasra hág
némely találgatás.
Nincsen rá jó szavam.
Maradjunk ennyiben.

Pataki István

búcsú

ne keressetek ne várjatok
nincs érkezés csak az út

az ég néha zizzen
engem lapozgat az isten

havazásban

kotrom a járdát
kavar és fúj
el tetszik engedni? –szól
egy menyét derekú

ó kerülj csak elélem te remegő
Jobbra balra négyet rezgő
két fél sütőtöknyi dombormű

engedlek én
szírom esőben
levél hullásban
míg jön az újabb tél
utánad bámul meredten
a seprőnyél

visznek engem

visznek engem valakik visznek
visznek titoknak tagadott hírnek
visznek engem nem érzik lángom
visznek engem havatlan tájon
visznek engem nem látják fényem
nem értik lobogó lényem
visznek engem szikrázó szánon
madarak lógnak megcsonkolt fákon

visznek engem
visznek a csendben
vérezik az ég
jajdul az isten

fejesek

1.
legalább valami saját is fájjon
ezen az elorzott tájon

2.
mondják
a dicsőség fejembe szálla

igen
van benne leszállópálya

hang

legmélyen legbelül
rejtőzik elmerül

legmélyen legbelül
valami istenül

gitáron

a költőre nem figyel már senki sem
koponyáját kiszegzi a semmire
legyek dongják köpködik a szép fejét
arrajáró belevágja fejszójét

lehet a sors még ennél is durvább:
kihaltak az irodalmi kúrvák

a költőre nem figyel már senki sem
elhallgat mint szárnyaszegett nemzete
s elhallgatják hej pedig ő üzenne
lobot vetne örökfényű tűszeme

lehet a sors még ennél is durvább:
kihaltak az irodalmi kúrvák

a költőre nem figyel már senki sem
ereje sincs átkelni a nagyvízen
roskaszta a némaságnak keresztje
isten karján feküdne már meredten

lehet a sors még ennél is durvább:
kihaltak az irodalmi kúrvák

a Kösmő partján

ahány karót már kivágtam
hej ha nindhez ebet kötnék
nem csaholna körülöttem
ez a veszett kutyanépség

tanulság

legnagyobb csínytevésem:
éltem
s lett büntetésem:
létem

Lengyel János

Rossz vers

Mint Prága felől
Kárpátok alján
– Bohémia,
Lelkében háborog
Az ember,
Poharában békés itala.

Másokat vádol ajkunk,
Szánalmat forgácsol szava.
Miközben vermünket
Ássuk,
Izmainkat feszíti
Ásó, lapát, kapa.

Magyar szót szánunk
Agyarral,
Döfni, marni, átkozni
A jelent.
Egyre kevesb ki tudja,
Magyarnak lenni
Mit jelent.

Mi rosszkor születtünk
Orosz korban,
Rossz helyen.
Egyesek halált vedelnek,
Mások élnek
– Korhelyen.

Beregszászi utcák

Ember jár a kocsmákban
Ukrán színű kucsmában,
Magyar szíve megdobban,
Szomjas ajka megtorpan.

Inni kéne némi bort,
Léttel élni ezt a kort.
Elme, baját hordozza,
Szakadt vásznát foltozza.

Ember jár a tócsákon,
Beregszászi utcákon.
Fáradt arcán szürke múlt
Jelene is megfakult.

Hegyek lábán otthona
Ősi honán korona.
Fenyves erdő illata,
Kárpátoki kis haza.

Bizonytalan

*arcomra szállva verdes
fekete szárnyú gondolat
ha nem lehetek önmagam
égessen szégyen büntudat*

*egy vagyok már a sok között
bujdosni ítélt hontalan
mégbenít máris nyomorom
szép holnapom bizonytalan*

*az én istenem arctalan
festhet hajnal fölém eget
nem jön tőle segedelem
rám szakad a földmennyezet*

Aki nincsen sehhol

Van, aki elmegy,
És mégis marad.
Képzeli, lépked,
Úgy véli – szabad!

Gazdagnak látod,
Mert messzire jut,
Irigyled sorsát,
S ő előled fut!

Van, aki marad,
Mégsincs sehhol.
Nem látszik arca,
Elfedi a kor.

Egyhelyben lohol
Csak örli magát,
Pőre szívére
Nem jut kabát.

Van, aki nincsen,
S utadba kerül,
Megszólít mégis
Lelkeden belül.

Elgyengült hited,
Irgalmat remél,
Fáról lehulló
Elaszott levél.

Van, aki szólít,
Nem hallod szavát
Keresztről beszél,
Legyőzve halált.

Vérével törölt
Életed vétke,
Szívedbe ömlő
Mennyei béke.

Voltam

Apám zsidó volt,
Anyám meg rasszista
Voltam kommunista,
Később meg fasiszta.
Én mindig maradtam,
Az is, aki mondta.

Születtem szépnek
Máskor meg csúfnak.
Élőnek, erősnek,
Gyengének, halottnak.
Taposok fejeken,
Engem is taposnak.

Voltam eminens,
Buktam női testre.
Korhely álmodó,
Reggel jött az este,
Égjáró szárnyaim
Rövidre nyesve.

Voltam ruszki, ukrán,
Meg szovjet legenda,
Szálka a szemekben,
Máskor meg gerenda.
A nyelvem magyaros,
Keleti eszperenda.